Eräs juhannus ja eräät housut.

Sanomalehdentoimittaja Rudolf Ronski, suuripiirteinen mies pienestä kaupungista, oli saanut palvomansa naisen huulilta kuulla ratkaisevan sanan, tuon paljon puhuvan "jaan", oli henkensä uhalla roikkunut kuulutuspäivän ja tämän nykypäivän välisen ajan kirkonkatolla, kuten sanotaan, suorittanut siinä välillä räätälinlaskunsa ja melkein voittanut löylykilpailun polterabendissaan, ja seisoi nyt suurikokoisen peilin edessä sivellen vasta ajettuun leukaansa "oodekolonkia". Ei edes pahemmin jännittänyt ja toimittaja Ronski ehti jo ajatella, että se puhuminen sekaannuksista häävalmisteluissa oli vanhaa puhetta. Kun mies järjesti asiansa, niin ne myös olivat järjestyksessä.

Ajatteli Ronski ja ryhtyi vetämään päälleen uudenuutukaisia frakkihousujaan, jotka jostain syystä eivät näyttäneetkään niin järin uudenuutukaisilta eivätkä sitäpaitsi niin kovin muodikkailtakaan, kapealahkeiset kun olivat. Kyllä ne osaavat suggeroida, ajatteli Ronski vaattureista, ja jatkoi kiskontaa, kunnes housut olivat paikallaan. Silloin sanomalehdentoimittaja Ronski tunsi hien valahtavan otsalleen aivan niinkuin joskus, kun äitimamma oli tuonut painovirhepaholaisen sotkeman aamulehden 'sialle". Hänen mieleensä välähti kaksi ajatusta yhtäaikaisesti: 1) miten on mahdollista, että hän vuorokaudessa on laihtunut näin kaamean paljon; 2) mistä lähtien painovirhepaholainen on ottanut asusteetkin alakseen.

Toimittaja Ronski, jonka entisen urheilijanvatsan tilalla toistaiseksi oli vain hyvinhyvin pieni sellaisen pienehkön, pyöreän ja pehmeähkön alku, totesi — hien yhä pursutessa otsalle — että hänen ja ko. housujen liitingin väliin melko huolettomasti olisi mahtunut pieni sohvatyyny. Mutta häihin oli aikaa tunti. Pari miessielua hälyytettiin apuun ja yksissä tuumin yritettiin nyt kursia housuja kokoon neuloilla ja nuorilla tiedonjanoisen ajatuksen "miten tämä on selitettävissä" takoessa toimittaja Ronskin äsken vielä niin kirkkaassa aivokopassa.

Kun ko. kursinnan päälle vedettiin valkoinen liivi näytti todellakin siltä kuin toimittaja Rudolf Ronski olisi onnistunut kasvattamaan itselleen asemaansa vastaavan sellaisen pienen ja pyöreän. Mutta vanha urheilija hänessä sanoi jyrkästi ei. Ja suoran toiminnan miehenä syöksyi hän puhelimeen ja soitti. Hetken perästä soiteltiin siellä täällä kaupungilla paikasta toiseen ja kysyttiin toinen toisiltaan, että oliko toisella mahdollisesti frakki tai smokki ja oliko se mahdollisesti naftaloimatta. Ja koska me ihmiset olemme yleensäkin hyvin auttavaisia aina silloin, kun meidän pitäisi toimittaa joitakin toisia ihmisiä keskenään naimisiin, niin ilmeni, että niitä housuja sentään oli vähän siellä ja täällä noin pienessäkin kaupungissa. Kaikkien housujen omistajat lupasivat ystävällisesti heti soittaa toimittaja Ronskille ja tarjota housunsa haettaviksi.

Mutta sillä välin istui herra toimittaja peilin edessä ja poltti savuketta ja näki peilistä kuvansa sellaisena, jollaisena mies kuulemma on vähimmiten valloittava, nimittäin oikein vanhan tyylin kalsonkiniekkana. Ja rannekello sanoi tiki-taki. Ja joku ajastaan edelle mennyt kello löi jo jossain puolta seitsemää. Silloin soi puhelin. Ronski oli vähällä syöksyä sinne, mutta muisti asemansa velvoitukset ja kietoi aamutakin ympärilleen. Puhelimen päässä oli isä Ronski, jolla oli mielessään vain yksi ajatus ja se kuului: onko Sinulla liian leveät housut. Toimittaja Ronski, jonka lanttu tavallisesti leikkaa hyvin, mutta joka nyt oli sumentunut sen hovirräätälin pikkuhiljaisesta manailemisesta, ajatteli ensiksi, että oli noituutta se, että hänen isänsä, joka korkeintaan juuri sillä hetkellä oli saapunut kaupunkiin, jo tiesi asiasta, mutta sitten kynttilä käveli ylös ja hän kysyi liikutuksesta vapisevalla äänellä: onko s i n u l l a liian kapeat. Ja jälleen kerran näiden häävalmistelujensa yhteydessä Ronski jr. sai myöntävän vastauksen. Ja kun ensimmäiset vieraat alkoivat kolistella häätalon portaissa tapasivat isä ja poika toisensa ja vaihtoivat housuja. Isä Ronski hengähti helpotuksesta voidessaan vihdoin antaa tilaa vatsalleen, joka oli ehkä hieman enemmänkin kuin se Ahon Juhanin kuvaama klassillinen porvarisvatsa, ja Ronski jr. taas riemulla veti hieman henkeä, kuten alokasaikana, ja napitti tiukan liivinsä. Ja takatietä keittiön kautta ehti sulhanen häätaloon samanaikaisesti kuin pappikin eikä sielunlääkäri voinut huomata järkytystä, joka nuoren miehen otsalla äsken oli väreillyt.

Kun häämaljaa paraikaa juotiin tuotiin vielä yksi lahjapaketti. Ylihovimarsalkkana toimiva nuorukainen ojensi paketin juhlamenoja ohjaavalle naispuoliselle sukulaiselle, joka kiiruhti lahjapöydän ääreen, missä avasi paketin. Sieltä valahtivat esille pitkät ja hienot — juhlahousut! Lievää torkeämpi järkytysaalto pyrähti herrojen Ronski selkäpiistä niskaan ja takaisin.

Mutta toimittaja Ronski, joka, kuten sanottu, on selväjärkinen mies yleensä suurtenkin järkytysten keskellä, sanoi yhtäkkiä äänekkäästi "hahaa" kiinnittäen siten uteliaan vierasjoukon katseet puoleensa morsiamen pyöristäessä silmänsä, jotka muutenkin ovat erittäin pyöreät ja kauniit, vieläkin pyöreämmiksi. "He-he-he", jatkoi sulhanen, "ettekö te, hyvät ystävät, he-he, ole koskaan kuulleet tästä vanhasta taiasta? Mutta hyvät ihmiset" — hän iski silmää parille kotipaikkakuntansa herrasmiehelle —" se hän on outoa. Siellä meidän puolessa on tapana, että sulhaselle lähetetään häälahjaksi jotkut vanhat housut, mikä merkitsee sitä, että tuota ottiatuota . . ." Toimittaja Ronski veti henkeä ja nielaisi samalla, mutta jatkoi sitten häkeltymättä sen enempää: "Nimittäin sulhasen ei uskota seisovan oikein omilla jaloillaan muuten tämän ratkaisevan illan jälkeen. Siinä on jotain samaa taikaa kuin esimerkiksi vanhojen kenkien kiinnittämisessä nuorenparin ajoneuvoihin. Hauskaa, eikö totta — ha-hahaa!"

Vieraat nauroivat vapautuneesti, mutta pappi ja ne kaksi miesystävää ynnä morsian havaitsivat eräänlaista pingoittuneisuutta sulhasen naurussa. Sensijaan ne vieraat, jotka illan kuluessa joutuivat havaitsemaan, että eteisestä vähän väliä palautettiin joku isokokoista pakettia tuova tyttö tai poika, olivat hieman ihmeissään ja aavistelivat jotain mystillistä olevan koko juhlan yllä.

Mutta hyvin ne menivät ja juhannusyönä keikkui kenkäpari ja rämisevä vanha ämpäri mukulakivitystä ulos kaupungista kiitävän auton perässä — onnen taikana.

Panu.